

КИЇВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ АРХІТЕКТУРИ, БУДІВНИЦТВА ТА УПРАВЛІННЯ

Циклова комісія Архітектури та дизайну

Відділення Архітектури та дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора

з навчальної роботи

 Тетяна КОСА

« 30 » 08 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ **РЕКОНСТРУКЦІЯ ТА РЕСТАВРАЦІЯ БУДІВЕЛЬ І СПОРУД**

Галузь знань **19 Архітектура та будівництво**

Спеціальність **192 Будівництво та цивільна інженерія**

Освітньо-професійна програма **Опорядження будівель і споруд та
будівельний дизайн**

Освітньо-професійний ступінь **фаховий молодший бакалавр**

КИЇВ – 2025

Робоча програма: «**Реконструкція та реставрація будівель і споруд**» для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня **фаховий молодший бакалавр**.

Галузі знань **19 Архітектура та будівництво**

Спеціальність **192 Будівництво та цивільна інженерія**

Освітньо-професійна програма **Опорядження будівель і споруд та будівельний дизайн**

Робочу програму навчальної дисципліни уклала Кантаурова Н.А. - викладач II категорії.

Робочу програму навчальної дисципліни **«Реконструкція та реставрація будівель і споруд»**:

Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії «**Архітектури та дизайну**».

Протокол № 2 від “ 27 ” серпня 2025 року

Голова циклової комісії Роман ПОЛТАВЧЕНКО

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми Оксана КУНЬКА

“ 28 ” серпня 2025 року

Розглянуто

Методист коледжу Ірина ТИМОШЕНКО

“ 28 ” серпня 2025 року

Схвалено методичною радою коледжу

Протокол № 1 від “ 28 ” серпня 2025 року

Голова методичної ради Тетяна КОСА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва навчальної дисципліни	Реконструкція та реставрація будівель і споруд
Статус	Вибіркова компонента освітньо–професійної програми
Форма навчання	денна
Мова викладання	українська
Кількість кредитів ЄКТС/ годин	2/60
Індивідуальне завдання (курсний проект, курсова робота)	(не передбачено)
Форма контролю	<u>Залік</u>

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Реконструкція та реставрація будівель і споруд» є підготовка студентів до формування знань, теоретичних основ та регламентів практичної реалізації виконання реконструкції та реставрації будівель та споруд, знання основних параметрів об'ємно-планувальної структури, конструктивних рішень, і прийомів будівництва будинків опорного житлового фонду, одержання навичок модернізації планувальної структури і реконструкції будинків, що збудовані в різні періоди.

Завдання навчальної дисципліни «Реконструкція та реставрація будівель і споруд» полягає в послідовному вивченню певного обсягу теоретичних знань, що використовуються у реставраційній практиці.

Ознайомити з поняттям реконструкції, її задачами та застосуванням в будівельній індустрії.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

СК1. Здатність користуватися нормативною, технічною і довідковою літературою, дотримуватись вимог ДБН та ДСТУ під час проектування,

виконання робіт в галузі будівництва та цивільної інженерії.

СК3. Здатність ефективно застосовувати сучасні будівельні матеріали, вироби і конструкції під час проектування та зведення об'єктів будівництва на основі їх технічних характеристик, властивостей і технології виготовлення .

СК7. Здатність розробляти і застосовувати типові об'ємно-планувальні і конструктивні рішення.

СК10. Розуміння технологічних процесів під час зведення, опорядження, експлуатації. Ремонту і реконструкції об'єктів будівництва та інженерних мереж з дотриманням вимог охорони праці та охорони навколишнього середовища.

У результаті вивчення навчальної дисципліни формуються програмні результати навчання відповідно до **ОПШ**:

РН10. Знати нормативні документи в галузі будівництва, архітектури і управлінської діяльності та грамотно застосувати їх під час вирішення задач будівництва та цивільної інженерії .

РН12. Здійснювати оптимальний підбір та ефективне використання сучасних будівельних матеріалів, виробів і конструкцій на підставі аналізу їх технічних характеристик і властивостей, а також урахування економічних, екологічних та етичних аспектів.

РН14. Виконувати типові вимірювання та дослідження з використанням сучасного лабораторного обладнання та геодезичних приладів, грамотно інтерпретувати отримані результати.

Очікувані результати навчання:

Тема 1. Виникнення і становлення реставрації як професії. Творчий і консервативний підходи до реставрації. Пояснюють, що таке реставрація та чим вона відрізняється від консервації. Називають історичні етапи становлення реставрації як професії. Розуміють роль реставратора у збереженні культурної спадщини.

Тема 2. Перед проектні реставраційні дослідження пам'яток архітектури. Пояснити, навіщо проводяться передпроектні дослідження в реставрації

архітектурних пам'яток. Усвідомити їхню роль у збереженні історико-культурної спадщини.

Тема 3. Загальні відомості з проведення реконструкції і ремонту житлових будівель і споруд. Пояснити, навіщо проводяться передпроектні дослідження в реставрації архітектурних пам'яток. Усвідомити їхню роль у збереженні історико-культурної спадщини. Назвати основні види досліджень (архівні, архітектурно-археологічні, натурні обстеження, інженерно-технічні тощо). Визначити, у яких випадках застосовуються ті чи інші методи.

Тема 4. Реконструкція і ремонт промислових будівель. Пояснювати особливості реконструкції та ремонту промислових будівель. Визначати відмінності між реконструкцією, капітальним і поточним ремонтом у промисловому будівництві. Розуміти вплив технологічних процесів на вимоги до будівель і конструкцій. Класифікувати види ремонтно-реконструктивних робіт для промислових об'єктів. Називати основні типи робіт: конструктивні, інженерно-технічні, технологічні, планувальні тощо. Визначати обсяг і склад робіт залежно від типу промислового підприємства.

Тема 5. Організація робіт по обстеженню будівель і споруд. Пояснювати мету та завдання обстеження будівель і споруд. Розуміти значення технічного обстеження для забезпечення безпечної експлуатації будівель. Визначати основні причини, що зумовлюють необхідність обстеження (знос, аварії, реконструкція, зміна функціонального призначення тощо). Класифікувати види технічного обстеження. Розрізняти первинне, періодичне, позапланове та спеціальне обстеження. Обирати доцільний тип обстеження залежно від ситуації та технічного стану об'єкта. Організовувати процес підготовки до обстеження. Складати план робіт, визначати обсяг обстеження, необхідні ресурси, інструменти та обладнання. Працювати з технічною та проектною документацією (плани, розрізи, технічні паспорти).

Тема 6. Діагностика будівель і споруд. Пояснювати поняття та мету діагностики будівель і споруд. Визначати відмінності між технічним обстеженням і діагностикою. Усвідомлювати роль діагностики у виявленні

дефектів, пошкоджень та прогнозуванні технічного стану конструкцій. Класифікувати методи діагностики будівельних конструкцій. Називати основні методи: візуальні, інструментальні, руйнівні, неруйнівні (ультразвукові, радіаційні, тепловізійні, ендоскопічні тощо). Обирати відповідні методи залежно від типу конструкції та характеру пошкоджень.

Тема 7. Оцінка стану конструкцій. Усвідомлювати важливість оцінки технічного стану для безпечної експлуатації будівель споруд. Розрізняти оцінку стану під час обстеження, діагностики, реконструкції та капітального ремонту. Класифікувати види конструкцій та їх можливі пошкодження. Визначати типи конструкцій: фундамент, стіни, перекриття, покриття, каркаси, інженерні системи. Ідентифікувати характерні дефекти: тріщини, деформації, корозія арматури, просідання тощо.

Тема 8. Загальнобудівельні заходи при реконструкції. Визначати роль та завдання загальнобудівельних робіт у процесі реконструкції будівель і споруд. Розуміти відмінність між новим будівництвом, ремонтом і реконструкцією з точки зору обсягу та характеру загальнобудівельних заходів.

Тема 9. Заміна несучих конструкцій. Визначати причини, що зумовлюють потребу в заміні (фізичний або моральний знос, аварійний стан, реконструкція, зміна навантажень тощо). Пояснювати наслідки експлуатації пошкоджених або зруйнованих несучих елементів.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Виникнення і становлення реставрації як професії. Творчий і консервативний підходи до реставрації. Основною метою проведення досліджень на пам'ятці під час проектних натуральних досліджень і будівельно-реставраційних робіт є якнайповніше вивчення культурного шару для відтворення історії архітектурної споруди.

Тема 2. Передпроектні реставраційні дослідження пам'яток архітектури. Усвідомлення необхідності інтеграційних процесів у сфері освіти, науки і культури зумовили створення низки міжнародних організацій різноманітного спрямування, покликаних слугувати своєрідним механізмом культурної дипломатії країн світового співтовариства.

Тема 3. Загальні відомості з проведення реконструкції і ремонту житлових будівель і споруд. Реставрація пам'яток історії та архітектури це складний, багатоплановий і різносторонній комплекс робіт, які базуються на спецефічних технологічних процесах і направленні на збереження пам'ятки в автентичному вигляді і забезпечення її існування впродовж наступних поколінь.

Тема 4. Реконструкція і ремонт промислових будівель. При реконструкції житлової забудови беруться до уваги соціальні та містобудівні завдання, а також економічна та технічна ефективність її здійснення. Реконструкція громадських будівель може відігравати важливу роль у відновленні економічного потенціалу міст та розвитку туризму.

Тема 5. Організація робіт по обстеженню будівель і споруд. Оцінка технічного стану будівель та споруд - найважливіший етап у процесі їх оцінки. Під час обстеження необхідно визначити дійсну несучу здатність та експлуатаційну придатність будівельних конструкцій та основ.

Тема 6. Діагностика будівель і споруд. Методами інженерної геодезії можна вимірювати різноманітні деформації будівель і споруд. Деформації можуть бути загальними, коли виявляється зміщення і деформація всієї конструкції, і місцевими, коли виявляється зміщення.

Тема 7. Оцінка стану конструкцій. Дефекти та пошкодження будівельних

конструкцій можуть мати різні характеристики, впливаючи на їх несучу здатність та експлуатаційну придатність.

Тема 8. Загально будівельні заходи при реконструкції. Під час проектування об'єктів реконструкції необхідно перевірити вплив будівель, що будуються, на усадку існуючих споруд.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Денна форма навчання

№ заняття	Назви тем	Кількість годин						Рекомендовані джерела інформації	
		Денна форма навчання							
		усього	лекції	практичні	лабораторні	семінарські	самостійна робота		
1	2							3	4
Рік навчання-IV, семестр-VIII									
	Тема 1. Виникнення і становлення реставрації як професії. Творчий і консервативний підходи до реставрації.	6	2	-	-	-	-	4	
1	1.1 Основні принципи та правила ведення науково-реставраційних робіт. 1.2 Вимоги до матеріалів.	6	2	-	-	-	4		Прокопенко І. Консервація і реставрація об'єктів культурної спадщини. Методичний посібник. Київ. Саміт-книга, 2022. 434с. Куцевич В., Марусик Т., Корогун І., Дивак В., Герич К.. Теоретичні і практичні основи реставрації : підручник. Чернівці. 2024. 224 с.

	доцільності реконструкції житлових будинків.								Настоящий В. А. Реконструкція та ремонт будівель і споруд. Навч. Посібник\ Кропивницький. ЦНТУ, 2023. 159с.
	Тема 4. Реконструкція і ремонт промислових будівель.	12	4	2	-	-	6		
6	4.1 Мета і задачі реконструкції і технічного переоснащення промислових підприємств. 4.2 Довговічність і знос виробничих будівель.	4	2	-	-	-	2		Дарієнко В.В., Джирма С.О., Скриннік і. О., Портнов Г. Д., Настоящий В. А. Реконструкція та ремонт будівель і споруд. Навч. Посібник\ Кропивницький. ЦНТУ, 2023. 159с. Бабаєв В. М., Рищенко Т. Д., та інші. Реконструкція цивільних та промислових будівель і споруд : підручник. Харків. 2021. 404 с.
7	4.3 Особливості реконструкції промислових будівель.	4	-	2	-	-	2		Дарієнко В.В., Джирма С.О., Скриннік і. О., Портнов Г. Д., Настоящий В. А. Реконструкція та ремонт будівель і споруд. Навч. Посібник\ Кропивницький. ЦНТУ, 2023. 159с. Бабаєв В. М., Рищенко Т. Д., та інші. Реконструкція цивільних та промислових будівель і споруд : підручник. Харків. 2021. 404 с.
	4.4 Необхідність проведення реконструкції промислових будівель і споруд.	4	-	2	-	-	2		Бабаєв В. М., Рищенко Т. Д., та інші. Реконструкція цивільних та промислових будівель і споруд :

												підручник. Харків. 2021. 404 с.
	Тема 5. Організація робіт по обстеженню будівель і споруд.	4	2	-	-	-	-	2				
8	5.1 Задача обстежень. 5.2 Методи обстеження стану будівель і конструкцій. 5.3 Техніка безпеки при обстеженні будівель. 5.4 Забезпеченість обстеження приладами і інструментами.	4	2	-	-	-	-	2				Дарієнко В.В., Джирма С.О., Скриннік і. О., Портнов Г. Д., Настоящий В. А. Реконструкція та ремонт будівель і споруд. Навч. Посібник\ Кропивницький. ЦНТУ, 2023. 159с.
	Тема 6. Діагностика будівель і споруд.	6	2	2	-	-	-	2				
9	6.1 Визначення деформацій будівель і споруд. 6.2 Оцінка деформацій окремих конструкцій.	4	2	-	-	-	-	2				Дарієнко В.В., Джирма С.О., Скриннік і. О., Портнов Г. Д., Настоящий В. А. Реконструкція та ремонт будівель і споруд. Навч. Посібник\ Кропивницький. ЦНТУ, 2023. 159с. Бабаєв В. М., Рищенко Т. Д., та інші. Реконструкція цивільних та промислових будівель і споруд : підручник. Харків. 2021. 404 с.
	6.3 Дефектоскопія конструкцій. 6.4 Визначення міцності матеріалів конструкцій неруйнівними методами.	2	-	2	-	-	-	-				Дарієнко В.В., Джирма С.О., Скриннік і. О., Портнов Г. Д., Настоящий В. А. Реконструкція та ремонт будівель і споруд. Навч. Посібник\ Кропивницький. ЦНТУ,

										2023. 159с.
	Тема 7. Оцінка стану конструкцій.	4	2	-	-	-	-	2		Дарієнко В.В., Джирма С.О., Скриннік і. О., Портнов Г. Д., Настоячий В. А. Реконструкція та ремонт будівель і споруд. Навч. Посібник\ Кропивницький. ЦНТУ, 2023. 159с. Бабаєв В. М., Рищенко Т. Д., та інші. Реконструкція цивільних та промислових будівель і споруд : підручник. Харків. 2021. 404 с.
10	7.1 Визначення деформацій будівель і споруд. 7.2 Оцінка деформацій окремих конструкцій. 7.3 Визначення міцності матеріалів конструкцій. 7.4 Натуральні випробування.	4	2	-	-	-	-	2		
	Тема 8. Загальнобудівельні заходи при реконструкції.	8	2	2	-	-	-	4		
11	8.1 Підсилення основ. 8.2 Покращення зовнішнього вигляду будівель.	5	2	-	-	-	-	3		Дарієнко В.В., Джирма С.О., Скриннік і. О., Портнов Г. Д., Настоячий В. А. Реконструкція та ремонт будівель і споруд. Навч. Посібник\ Кропивницький. ЦНТУ, 2023. 159с. Бабаєв В. М., Рищенко Т. Д., та інші. Реконструкція цивільних та промислових будівель і споруд : підручник. Харків. 2021. 404 с.
12	8.3 Заміна та підсилення дахів, перегородок та інших елементів. 8.4 Усунення дефектів конструкцій.	3	-	2	-	-	-	1		Дарієнко В.В., Джирма С.О., Скриннік і. О., Портнов Г. Д., Настоячий В. А. Реконструкція та ремонт будівель і споруд. Навч. Посібник\ Кропивницький. ЦНТУ,

										2023. 159с.
	Тема 9. Заміна несучих конструкцій.	6	2	-	-	-	-	4		
13	9.1 Конструкції для заміни перекриттів. 9.2 Полегшенні конструкції покриттів.	4	2	-	-	-	-	4		Дарієнко В.В., Джирма С.О., Скриннік і. О., Портнов Г. Д., Настоящий В. А. Реконструкція та ремонт будівель і споруд. Навч. Посібник\ Кропівницький. ЦНТУ, 2023. 159с. Бабаєв В. М., Рищенко Г. Д., та інші. Реконструкція цивільних та промислових будівель і споруд : підручник. Харків. 2021. 404 с.
	Разом	60	20	10				30		

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.

1. Що таке поточний ремонт?
2. Що таке капітальний ремонт?
3. Яку роль відіграє реконструкція житлових будівель в рішенні соціальних, містобудівних та архітектурних задачах?
4. Важливі аспекти реконструкції старих житлових будівель?
5. Який строк служби будівель та їх фактичний знос?
6. Що таке моральний знос будівлі?
7. Як відбувається комплексна реконструкція житлової забудови?
8. Мета і задачі реконструкції промислових підприємств?
9. Які особливості реконструкції промислових будівель?
10. Які бувають методи обстеження стану будівель і конструкцій?
11. Які вимоги для забезпечення безпеки під час проведення діагностики будівель?
12. Які прилади використовують для обстеження будівель?
13. Основні етапи обстежень?
14. Якими методами визначають деформацію будівель?
15. Якими методами визначають міцність матеріалів конструкцій неруйнівними методами?
16. Як перевіряють стан конструкцій?
17. Які особливості діагностики металевих конструкцій?
18. Які методи використовують для поліпшення зовнішнього вигляду будівель ?
19. Як відбувається заміна та підсилення дахів?
20. Як відбувається заміна та підсилення перегородок?
21. Як відбувається усунення дефектів конструкцій?
22. Як відбувається заміна перекриттів?
23. В яких випадках використовують монолітний залізобетон?
24. В яких випадках відбувається заміна сходів та балконів?
25. Основні принципи проектування підсилення конструкцій?

26. Як відбувається підсилення плит перекриттів і покриттів?
27. Методи підсилення металевих конструкцій?
28. Принципи підсилення дерев'яних конструкцій?
29. За якими ознаками класифікують опорний житловий фонд?
30. Яка ознака класифікації будинків є визначальною з погляду реконструкції?
31. Як розподіляють існуючі житлові будинки за первісною функцією?
32. Як розподіляють існуючі житлові будинки за періодами будівництва?
33. Як класифікують будинки за історико-архітектурним значенням?
34. У чому полягає відмінність коридорних і галерейних будинків?
35. Чим відрізняються секційні системи в прибуткових будинках для населення з високим рівнем статку від сучасних секційних будинків?
36. Які функції типові для дореволюційних будинків?

6. ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ТА МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.

Технології навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні та практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (розв'язання завдань);
- індивідуальна робота.

Методи оцінювання:

- усне або письмове опитування;
- презентації результатів виконаних завдань;
- захист практичних;
- залік;

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

7.1 Шкала оцінювання результатів навчання за національною системою:

Національна шкала	Теоретична підготовка	Практичні уміння та навички
«Відмінно»	Здобувач має ґрунтовне знання всіх тем: чітко розуміє становлення реставрації як професії, володіє методами передпроектних досліджень пам'яток, демонструє системні знання з реконструкції житлових та промислових будівель, впевнено володіє методиками діагностики, оцінки стану конструкцій, вміє комплексно застосовувати будівельні заходи при реконструкції.	Здобувач самостійно застосовує знання на практичних завданнях та вміє обґрунтувати рішення. Виконує завдання творчо, з власними прикладами та аргументованими висновками.
«Добре»	Здобувач знає добре знає більшість тем, допускає несуттєві неточності. Виконує завдання правильно, але іноді потребує допомоги викладача. Практичні навички сформовані, але бракує глибини аналізу чи оригінальності.	Здобувач Може пояснити процеси діагностики, реконструкції та реставрації, але без поглибленої деталізації.
«Задовільно»	Слабке знання тем, відсутнє цілісне уявлення про реконструкцію та реставрацію. Виконує лише найпростіші завдання, часто з помилками. Не володіє базовими методами діагностики й оцінки конструкцій. Потребує постійної допомоги викладача.	Здобувач може розв'язати найпростіші типові завдання за зразком, виявляє здатність виконувати елементарний аналіз операцій, але не спроможний самостійно визначити метод розв'язання задачі.
«Незадовільно»	Здобувач не засвоїв навіть мінімальні знання курсу. Не здатний виконати завдання навіть за допомогою викладача.	Не орієнтується в основних поняттях предмета.

7.2 Шкала оцінювання результатів навчання за системою ЄКТС:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю недоліків)
67-74	задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
34-59	незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-33		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ:

Основні джерела інформації:

1. Прокопенко І. Консервація і реставрація об'єктів культурної спадщини. Методичний посібник. Київ: Саміт-книга, 2022. 434с
2. Дарієнко В.В., Джирма С.О., Скриннік і. О., Портнов Г. Д., Настоящий В. А. Реконструкція та ремонт будівель і споруд. Навч. Посібник. Кропивницький.: ЦНТУ, 2023. 159с.
3. Бабаєв В. М., Рищенко Т. Д., та інші. Реконструкція цивільних та промислових будівель і споруд : підручник. Харків: 2021. 404 с.
4. Клименко Є. В.. Технічна експлуатація та реконструкція будівель і споруд: Навчал. посібник. Київ: 2004. 304с.
5. Куцевич В., Марусик Т., Коротун І., Дивак В., Герич К. Теоретичні і практичні основи реставрації : підручник. Чернівці: 2024. 224 с.

Допоміжні джерела інформації:

1. Шагина А.Л. и др. Реконструкция зданий и сооружений: Учеб. М.: Высшая школа, 1991
2. Кодін В. О. Основи реконструкції історичних міст : навч. посібник / В. О. Кодін ; Харків. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків : ХНАМГ, 2009. – 172 с.
3. Якименко О. В. Я45 Технічна експлуатація будівель та споруд : навч. посібник / О. В. Якименко, К. О. Кіктьова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – 247 с
4. Плоский В. О. Архітектура будівель та споруд. Книга 4. Технічна експлуатація та реконструкція будівель / В. О. Плоский, Г. В. Гетун, В. Л. Мартинов, О. В. Сергієнчук та ін. – Чернівці: Рута, 2018. – 750 с
5. Савйовський В.В. Реконструкція будівель і споруд: навч. посіб.- Київ: Видавництво Ліра-К, 2018. – 320с.

Інформаційні ресурси:

1. Акуленко В. І Міжнародне право охорони культурних цінностей [Електронний ресурс]. / В. І. Акуленко, В. В. Максимов. — Режим доступу: <http://www.zakony.com.ua/juridical.html?catid=41696>;

2. Прибега Л. Національна нормативно-правова та міжнародна охорона культурної спадщини [Електронний ресурс] / Л. Прибега.– Режим доступу: [http://spadshina.com.ua/ File/Pribega.doc](http://spadshina.com.ua/File/Pribega.doc).
3. Конвенція про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини: прийнята ЮНЕСКО 16.11.1972, ратифікована Указом Президії Верховної Ради УРСР від 04.10.1988 № 6673-XI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_089
4. Конвенція про охорону нематеріальної культурної спадщини: прийнята ЮНЕСКО 17.10.2003, приєднання України – згідно Закону України від 06.03.2008 № 132VVI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_d69
5. Гаазька Конвенція про захист культурних цінностей на випадок збройного конфлікту: підписана 14.05.1954, ратифікована СРСР (дата передачі ратифікаційної грамоти СРСР – 04.01.1957) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_157

9. ЗМІНИ ТА ДОПОВНЕННЯ

Навчальний рік	Зміст внесених змін та доповнень	Номер протоколу засідання циклової комісії	Підпис голови циклової комісії

